

Beantwoording vragen ex art. 36 RvO van D66, Stadspartij 100% voor
Groningen en Partij van het Noorden over de jeugdsynagoge

Onderwerp Folkingedwarsstraat

ter informatie

Steller Michiel de Boer

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	3678212	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	240610-2023
Datum	13-9-2023	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de door mevrouw Martinez Doubiani namens D66, mevrouw Sloot van de Stadspartij 100% voor Groningen en de heer Van der Laan van Partij van het Noorden gestelde vragen ex art. 36 RvO over de jeugdsynagoge Folkingedwarsstraat.

De brief van de vragenstellers treft u als bijlage aan.

1. *Is het college bekend met de hierboven benoemde zorgen?*

Ja, wij hebben kennis genomen van de berichtgeving in de media.

2. *Hoe is het college tot het besluit gekomen om een cultuurhistorisch, karakteristiek en symbolisch pand 'de voormalige jeugdsynagoge' gedeeltelijk te slopen?*

In 2016 – 2017 heeft de manifestatie Wonen in Stadshart (WISH) plaatsgevonden. Het uitgangspunt van deze manifestatie was om te onderzoeken hoe we meer en vooral andere woonruimte kunnen realiseren in de binnenstad. Dit was een reactie op de toenemende vraag van mensen om in de binnenstad te kunnen wonen. De Folkingedwarsstraat 16 was onderdeel van deze manifestatie. Door architect Henckel & Zahir is een plan voor deze locatie ontwikkeld en opgenomen in het boekwerk 'WISH'.

Het plan van Henckel en Zahir is een integraal gewogen plan, dat tot stand gekomen is in samenspraak met verscheidene ruimtelijke disciplines waaronder ook cultuurhistorie. We hebben dan ook vanaf het begin van de planvorming oog gehad voor de cultuurhistorische waarde van het pand. Het pand heeft een

karacteristieke status en daarom gaat het plan ook uit van de bestaande bebouwing en blijven een aantal cultuurhistorische onderdelen van het gebouw bewaard

Deze status houdt in dat de cultuurhistorische waarden, samen met overige ruimtelijke aspecten (zoals wonen, verkeer en parkeren), meewegen bij planvorming. Daarnaast speelt ook dat de karakteristieke status alléén betrekking heeft op de buitenzijde van het pand dat zichtbaar is vanaf de straat. De transformatieplannen die er liggen, betreffen hoofzakelijk interne wijzigingen die niet onder de karakteristieke bescherming vallen.

Nadat in het kader van de manifestatie wat ons betreft een goed plan is ontwikkeld is het pand door ons middels openbare inschrijving te koop aangeboden via een makelaar. De voorwaarde was onder andere dat het pand ontwikkeld wordt conform het vastgestelde definitieve ontwerp. Dit hebben we gedaan om maximaal te sturen op de kwaliteit van het plan. Hier is veel tijd, maar zijn ook kosten in gaan zitten. Afwijken hiervan betekent dat de verkoop van het pand opnieuw moet plaatsvinden en er nieuwe randvoorwaarden moeten worden opgesteld. Dit zal opnieuw tijd en geld kosten.

Bovendien zijn wij van mening dat de opgave voor woningbouw nog steeds actueel is. We zien dan ook vraag naar wonen in de binnenstad. Door toevoegen van ander woonprogramma willen we de binnenstad minder eenzijdig maken als vooral een gebied waar studenten/jongeren wonen, maar ook andere doelgroepen aan de binnenstad binden, bijvoorbeeld gezinnen en ouderen. Met de locatie Folkingedwardsstraat wordt daar invulling aan gegeven en zijn wij blij dat nu eindelijk tot realisatie van het plan kan worden overgegaan.

- 3. Heeft het college ook gesprekken gevoerd met de betrokken partijen van de voormalige jeugdsynagoge met betrekking tot de invulling en uitvoering van de plannen? Hoe zijn deze gesprekken verlopen?*

Zowel op ambtelijk niveau als door de architect Henckel en Zahir is met de stichting overleg geweest over het belang van het pand.

Verder zijn we circa anderhalf jaar met een partij in gesprek geweest, waarvan één van de gesprekspartners in het bestuur van de synagoge zit. Zij hadden belang om Joods erfgoed te kopen en te transformeren naar wonen. Dit heeft helaas niet tot resultaat geleid waardoor wij er voor gekozen hebben het uitgewerkte definitieve ontwerp via de bedrijfsmakelaar in de markt te zetten.

4. *Waarom stuurt het college aan op het “gedeeltelijk” slopen van de voormalige jeugdsynagoge terwijl de vastgoedontwikkelaar andere opties op tafel heeft dat de cultuurhistorische waarde van het gebouw beschermt?*

Zoals aangegeven bij vraag 2 is als onderdeel van de manifestatie Wonen in Stadshart een plan voor deze locatie ontwikkeld. Dit is een uitgebreid en zorgvuldig integraal proces geweest met alle benodigde disciplines vanuit de gemeente. Het pand is vervolgens door ons openbaar verkocht met de nadrukkelijke voorwaarde dat het plan uit de manifestatie door de koper moet worden gerealiseerd. De koper was hiermee bekend en heeft voor die voorwaarde(n) getekend in de koopovereenkomst.

5. *Vindt het college dat gebouwen zoals de voormalige jeugdsynagoge in al cultuurhistorische en symbolischewaarde beschermd en behouden dienen te worden, gelet op het feit dat er in Groningen weinig is dat herinnert aan de geschiedenis van de Joodse gemeenschap in de stad?*

Het college heeft in het kader van het Integraal Vooroverleg Omgevingsvergunning de ruimtelijke aspecten gewogen en ingestemd met de integrale afweging die gemaakt is ten aanzien van de plannen. In deze afweging zijn de cultuurhistorische waarden meegewogen, maar ook andere aspecten. Het plan is daardoor een gewogen ‘gemiddelde’ van alle relevante aspecten. Dit heeft geresulteerd in het behoud van een aantal cultuurhistorisch waardevolle onderdelen van het gebouw, zoals het loket dat in een publiek toegankelijke ruimte wordt herplaatst, behoud van het raam met de Davidsster dat in één van de zijgevels aanwezig is, behoud van de hoogte van de oorspronkelijke ruimte met zicht op de bijzondere spanten en het behoud van de structuur van het gebouw en de gang tussen het pand en de naastgelegen dienstwoningen (achter de poort).

6. *Is het College bereid om het besluit voor gedeeltelijke sloop te heroverwegen na overleg met de projectontwikkelaar en andere belanghebbenden?*

Nee, wij zijn hier niet toe bereid. Er ligt wat ons betreft een goed afgewogen plan, waarin de cultuurhistorische waarden voldoende in zijn geborgd. Bovendien zal het gehele proces inclusief de verkoop opnieuw moeten wanneer een ander plan moet worden gemaakt. Daartoe zien wij dus uitdrukkelijk geen noodzaak. Zie verder ons antwoord op vragen 2 en 4.

7. *Welke ruimte heeft het college om de voormalige jeugdsynagoge, met een erg hoge erfgoedwaarde, te beschermen en het plan voor herontwikkeling door te voeren, maar zonder gedeeltelijke sloop van de jeugdsynagoge?*

Gezien de huidige zorgvuldig tot stand gekomen transformatieplannen en zoals aangegeven bij de antwoorden op vraag 2 en 6 zien wij momenteel geen aanleiding om het pand verdergaand te beschermen en het aan te wijzen als (gemeentelijk) monument. Na afronding van de transformatie van het pand, kan onderzocht worden of het pand een monumentstatus kan krijgen.

Volgvel 3

8. *Wat kan de Joodse gemeenschap, erfgoedliefhebbers, de vastgoedontwikkelaar en de gemeenteraad van de gemeente verwachten met betrekking tot dit project?*

Zie de voorgaande antwoorden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.